

МАРИЈА РАДУЛОВИЋ
НАТАША ПОПОВИЋ

Право на светове

ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ
ДОБИТНИК ДИСОВЕ НАГРАДЕ
ЗА 2011. ГОДИНУ

КАТАЛОГ ИЗЛОЖБЕ

ЧАЧАК, 2011.

Дисово пролеће

48. Дисово пролеће

ПРАВО НА СВЕТОВЕ

Каталог изложбе посвећене
Живораду Недељковићу,
домитнику Дисове награде
за 2011. годину

*Аутор изложбе и катаЛОГА
Библиографски ЈОИС
Уредник
Графички дизајн изложбе
и катаЛОГА
Издавач*

Марија РАДУЛОВИЋ
Наташа ПОПОВИЋ
Даница ОТАШЕВИЋ
Зоран ЈУРЕШ
Градска библиотека Владислав Петковић Дис – Чачак

Изложба је отворена у Одељењу Библиотеке
за одрасле читаоце (Дом културе)
од 27. маја до 27. јуна 2011. године

Аутор се захваљује на стручној помоћи колегама – библиотекарима
Оливери Недељковић, Марији Орбовић и Александру Вукајловићу,
као и Милети Станојевићу на техничкој подршци.

Марија Радуловић
Наташа Поповић

Право на светове

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“
Чачак, 2011.

ГОВОР О СМИСЛУ

I

време девалвације многих вредности и снижавања критеријума, када је поезија у јавној сфери заузела место пасторке књижевности, и када је и она сама изгубила веру у себе – у моћ да може дати целовиту слику света и смисао људском битисању – враћање вере у поезију може се сматрати мисијом, чак и ако намера песника није усмерена ка том циљу. Јер, превасходни песников циљ од памтивека јесте да изрази себе, ма колико се током историје мењали поступци и начини песничког израза, и ма колико тумачи поезије (а некада и сами песници) желели да удаље, и одвоје, песника (аутора) од песме.

Но, има поезије код које се не питамо да ли су песнички субјект и аутор текста исто, да ли песник говори о себи или то говори његово лирско *ja*. Да ли је његова поезија дескриптивна или наративна, урбана или рурална и сл. Има поезије којој нису потребна сврставања и разврставања. Која на нас делује својом истинитошћу. Јер осећамо да иза написаног стоји биће осетљиво и рањиво, са надама и страховима, неко сличан нама, постојан у својој људској. То осећање имамо када читамо поезију Живорада Недељковића. У његовој поезији осећамо присуство човека који мисли и осећа

(како је иначе Јејтс сматрао да поезија треба да говори). Биће писања Живорада Недељковића има тај квалитет.

Недељковић не говори узвишеним гласом, са песничког пиједестала, гласом свезнајућег, већ непосредним гласом познаника, пријатеља, некога ко може бити ја, ти, он, и зато му се верује. Песме Живорада Недељковића су доказ да не морамо познавати приватно песника, не морамо ништа знати о његовом личном животу да бисмо поверовали у истинитост његових речи. Та истинитост долази од уверљивости исказаног која је део песничког умећа, од начина казивања, и онога што песник носи у свом бићу. Управо овакво изрицање враћа веру у поезију, у њену моћ, да нам може казати битне ствари о нама самима и дати смисао нашем постојању.

И када Недељковић каже да је поезија без *стиварних моћи* и да *није стицла* о нечему *да ћосведочи, и да се захлебила у живом блату* („Мочвара“), ми се први пут са њим нећемо сложити – јер је његова поезија доказ супротног, животности и животворности. Сведочанство људске ситуације. Али, онај ко сумња најближи је вери. А то је зато јер његова песма настаје из неминовне потребе, како је Рилке сматрао да поезија треба да настаје, а не из песничке позе, да би се стицаша песнички капитал или увећаво иметак. Живорад Недељковић је од оних песника који сав свој песнички и људски капитал носи собом, и у себи.

II

Ако верујемо да се песници могу поделити на оне који се везују за онострano и оне који се везују за конкретан свет, онда је Живорад Недељковић песник који је на страни живота. Неко ко захвата живот у његовим различитим појавама и облицима тежећи да у њима пронађе егзистенцијални смисао.

Живорад Недељковић говори о појединачном и конкретном увек тежећи универзалацији, односно у малом и конкретном – у микрокосмосу заједнице, или породице, тражећи опште, нешто што нема само један конкретан смисао, него онај све-прожимајући, и свевремен. Но, његова песма не делује ванвремено, нити апстрактно, напротив, она је и те како у свом времену, не само по исказаном и третираном садржају, већ и по језику којим се служи. Његов језик није језик речника, заборављени језик заједнице, то је говорни језик, језик којим говаре савременици. Његове речи делују истинито и животно, а не папирнато или књишки, чак и када користи референце из књижевности, историје или предања.

Поезија Живорада Недељковића јесте поезија која сведочи о овоме времену сведочећи о јединки опхрваној вечним питањима али и питањима свога времена, као што су деобе и расколи народа и заједнице, ако већма и то нису вечна људска питања. Али за разлику од „праведника“ и апологета, он не осуђује нити има унапред (за)дате одговоре, он покушава да разуме, у име људске истине.

Његова поезија представља својеврстан дијалог песника са самим собом, и са светом и животом око себе, кроз непосредно искуство, туђе сведочење или књижевне референце. Гледајући свет око себе, у најконкретнијим облицима и ситуацијама, песник проверава своје мисли и осећања, непрестано их стављајући на етички тас чији је други вршак лепота која своју меру тражи у саодносу са етичким. Естетика и етика су код Недељковића прожимајући елементи истинитости бивствовања, а писање је само поновно именовање – *Рийуали именовања*, како ка-

же песник. Традиционална тријада доброг, лепог и истинитог, у овој се поезији појављује као стална тежња индивидуе да до њих допре, свакодневно се лишавајући *можућих разлога за синиг* („Рођење“).

У певању Живорада Недељковића осећамо прегнуће за сталним проверавањем и преиспитивањима сопственог мишљења и делања. Сумња се у овој поезији појављује као недвојбени део вере, сумња се да би се веровало. *Налазим у себи много неизнања и сумњи* („Тло по коме ходам“), јер *зnam да сам сићушан и слаб* („Хук“), каже песник попут каквог зен мајстора. Његов песнички пут је зен стаза са *слојевима искуства* („Белина коже“), искушењима и *походима на мир* („Такмац“) – пут увида и сазнања бића о сопственим менама и менама света око себе. Провера виђеног, доживљеног, мишљеног и сањаног. Разумевање света кроз разумевање и прихватање себе.

Зато Недељковићева песма јесте у највећој могућујој мери место упитаности, место откривања и откровења – епифаније, извор спознаје у *свету стварашних пајјни* („Очувано тело“). Говор о траженом смислу код овог песника све је више говор о пронађеном смислу чији је наук *Да стварљиво сами увећавамо/ Свако своје зрно и сјај* („Мочвара“). Део тог смисла јесте и пронађена вера у људе и људскост: *Знам да тиреба тиражити ог људи/ Помоћ и да се она у њих може наћи* („Тло по коме ходам“). Па ипак, песник зна да су део животног тока и бол и ожиљци, те да и за ожиљцима ваља трагати посвећено и предано; јер како каже: *бол је једнако пајљиво/ Прекривен златним листићима* („Златни прах“). Прихвататање животних супротности, срећних тренутака, тренутака испуњења, као и тренутака бола, патњи и сумњи, представљају добар знак да песник корача стазом сазнања. И да је у томе пронађен смисао његовог бивствовања.

Радмила ЛАЗИЋ

АКО ИМЕНУЈЕМ ДАЉИНУ — ХОЋУ ЛИ УПОЗНАТИ СЕБЕ

Биографија песника

Мирољад Недељковић

Преизнајући поезију у себи
и стварајући се њоме,
чинимо да и вечна шишина
која чека на нас
остане лагодна,
коначна невиносит.

III

есник Живорад Недељковић рођен је у Краљеву 5. децембра 1959. године. Основну школу похађао је у Подунавцима и Вранешима, а Гимназију у Врњачкој Бањи. Осамнаест година радио је као службеник у Једниситву у Подунавцима. Био је сарадник Врњачких новина, Радија Врњачка Бања, а потом и Радио Краљева, где је уређивао емисију посвећену поезији, *Мирис речи*.

Од 2002. године ради као уредник у издавачкој делатности Народне библиотеке Стеван Прво-венчани у Краљеву, где уређује поезију у часопису *Повеља* и једну од најугледнијих песничких едиција на српском језику *Поезија, данас*. Објавио је збирке песама *Погрешна прозноза* (1991), *Мајка* (1994), *Тушин и још петесет песама* (1998), *Језик увекико* (2000), *Тачни стихови* (2001), *Сушићи љослови* (изабране и нове песме, 2002), *Нећде близу* (2003), *Други неко* (2005) и *Овај свет* (2009). Добитник је бројних награда на фестивалима за младе песнике Југославије, *Златне струне* на Смедеревској песничкој јесени 1990. године, као и награде Дисовог пролећа за први необјављени песнички рукопис 1991. године. Жири у саставу Бранислав Петровић, Радомир Андрић и Радован М. Маринковић је те године од 46 рукописа приспелих на конкурс из свих крајева бивше Југославије изабрао Недељковићеву збирку која је објављена као 10. књига у едицији *Токови Градске библиотеке* у Чачку под насловом *Погрешна прозноза*.

Змајеву најраду Матице српске и награду *Бранко Мильковић* добио је за збирку *Тачни стихови*

2001. године, а награду Ђура Јакшић за збирку *Неће близу* 2004. године. За *Овај свет* добио је награде *Меша Селимовић* и *Јефимијин вез* 2010. године.

Поводом Змајеве награде, објављен је зборник радова *Поезија Живорада Недељковића* у издању Матице српске, који уз критичке радове о његовом стваралаштву, садржи и песникову библиографију. Недељковићева поезија заступљена је у многим антологијама. Превођена је на енглески, пољски, руски, немачки и шпански језик. Добитник је Дисове награде за 2011. годину.

Жири за доделу ове престижне песничке награде у саставу Саша Радојчић (председник), Радмила Лазић, Драган Хамовић, Драган Бошковић и Александар Лаковић донео је једногласно одлуку наводећи да ... без *тишиће, ћрецизмом, а у исийи мах изразио сликовитим говором, Недељковић је исјевао похвалу оним асектима светла који обично остају изван великих захвата историје и великих речи којима се ти захтеви накнадно оправдавају. То га чини једним од најзначајнијих гласова савременоћ српског ћесништва.*

Збирка изабраних песама Живорада Недељковића *Неумерени раУ година* (2011) објављена је у оквиру 48. Дисовог пролећа, као 37. књига у едицији *Књиџа гостија*, коју објављује Градска библиотека Владислав Петровић Дис у Чачку.

Члан је Српског књижевног друштва од његовог оснивања 2001. године. До пре неколико година живео је у Подунавцима и Краљеву, а сада је становник Чачка.

* * *

Из тих првих година јамтим, пре свега, зиме и меке дубоке снегове, јамтим тојлу собицу у којој сам чијао све што дође до мене: новине, тијескине уџбенике, црквене календаре...

Изара се углавном не сећам, а било их је. Памтим оне које сам стварао. Сваки чвор на јамтосу

Прво лето у
дворишту

Са друговима
из ОШ „Бранко
Радичевић“

био је штага неки знак, ујоришиће за ићру, умео сам у шарама на йоду да видим и људе и чудесне животиње, и сি�вари, и још важније – оно безимено...

* * *

Друштво шаролико, млади и обесни, рок музика, прве фармерице, њоситери, часојиси Цубокс и Здраво, волео ћруће Смак и Други начин, а величина је слушала Бијело дугме. Волео зајребачке бендове, слушао Пинк Флојд и Цејлро Тал. Такође ћућао све о Бартику, Стравинском, Гершивину, Хингемиту, о било коме... Писао ћесме у Јоштаји, волео Боглера, волео, право говорећи, све ћеснике, чићао и даље све, мањићи, писао сијрофе девојчицама из разреда, имајући кайкаг храбросћи да их ћокажем...

Ходијући кроз време, унапређ, лако бих дошао до мање-више важних ћодашака о настапаку књижевног клуба, о редовним саспоставима упором у простирији Дома друштвених организација, о редовним седељкама у реситорану Пегаз, о њовременим књижевним вечерима, о освајању простира у Краљеву и изван њећа... На саспоставак књижевног клуба донео сам једне давне јесени моју прву изашлу књигу, прву, Погрешна проћноза, која је, као рукопис, награђена на конкурсу Дисовој пролећа у

Чачку, и разделио примерке присућнима. Сви су рекли реч, две, куртиоазно, а Драган Хамовић, скупеник књижевности, кога сам тије вечери и упознао, је не обраћајући пажњу на присућне, ујорно листао штанишну збирку и чићао моје ћесме. Годило је то, и збуњивало. Испоље вечери ме је ђозвао телефоном и предложио да се срећнемо...

Изре које сам сијварао / Живорад Недељковић.

У: **Поезија Живорада Недељковића** : зборник радова . – Нови Сад : Матица српска, 2003, стр. 75-94.

Занимљиво је да сам више времена посвећивао учењу у основној школи него у гимназији, јер је поезија почела да ме одвлачи од других предмета, а прве ћесме сам регуларно, задовољан њима, написао крајем гимназијској школовања, када сам их славо у емисију Путоказ на Радио Београду. И ту је било доспаја муке. Нико у селу нема машину, молиши шефа месне канцеларије да ти ошкуци ћесму, а стишиш се, као, није то моје...

Песник увек / Живорад Недељковић ; разговарао Милан Никодијевић.

У: **Слике душе / Милан Никодијевић.** – Врњачка Бања : Народна библиотека Др Душан Радић, 2001, стр. 67.

Из гимназијских дана (будући песник, шести
здесьна у горњем реду)

Млади песници, учесници фестивала
Мајска руководња, на Ловћену, 1987.

ЗАШТО САМ УРЕДНИК

...уз све недоумице и пресијаштивања, иду и сви они непорешиви разлоги због којих и јесам уредник. Најпре они, ко зна кад и ко зна како, сврстани у радосни саучесништва са правим песничима који у доба поштују ненаклоњеност њесничкој речи знају да је редакција Повеље једна од ретких адреса на којој њихови рукописи неће бити одбијени ни зато што данас љоезију мало ко чита, ни зато што се збирке ћесама не продају, ни зато што... Такође, важни су и сви они разлоги који сажимају узајамна посвештања и заједничке найгоре чланова невелике Повељине редакције. Ипак, најважнији међу свим наведеним и многим ненабројаним, су штапским или формалним, разлогима, јесте истинско задовољство ретких посвећених читалаца љоезије до којих, и случајно, доспе понешто од оноћ што објавимо. А због њих, волео бих да Повеља покрене едацију преведене савремене љоезије, да и на даље објављује вредне књиже српских песника различитих генерација и љоетичких оправдевања. Волео бих, уколико није себично, не само због њих...

Волео бих да и убудуће уживам, ујркос по времену и све оголјенијој изложености нечијим птијумфима, у овом послу, откривајући безмalo свакодневно драгоцене доказе о виталности језика у коме дишемо. Волео бих, уз наду да никада нећу морати да објашњавам одакле ми право на уживање.

Новине Београдског читалишта (Београд). – Бр. 9-10-11 (мај-јун-јул 2006), стр 24.

Дејан Алексић, Димитрије Јовановић, Живорад Недељковић, Верослав Стефановић, Горан Петровић са колегиницама Аном Воштинић и Горданом Тимотијевић пред редакцијом Повеље у Ачића кући

Издања Повеље

КЊИГЕ ПЕСАМА (1991-2011)

1. ПОГРЕШНА ПРОГНОЗА / Живорад Недељковић . – Чачак : Градска библиотека : Литопапир, 1991 (Чачак : Литопапир). – 33 стр. ; 21 см. – (Библиотека Токовића) Тираж 500.

Још од прве ауторске збирке **Погрешна прогноза** (1991) њосијоји најгор да се преуметни свећи досећне и обујми мишљу, идејом, дакле превасходно симулативним пушем, док је чулни, непосредни дојир, иако присујан, зајраво љесничка илузија, сирах о ће првобитне сливеностима са целином. Као да је лакше љовероваши у одређену мисаону слику, шраћ и обрис свесиши који за собом остављају речи, нећо у аисолујну прозирност и отвореност љесничког субјекта који љојику заснива на непогрешивостима чулнога искуства.

О погрешивостима и смишаностима / Бојана Стојановић – Пантовић. У: **Поезија Живорада Недељковића** : зборник радова. – Нови Сад : Матица српска, 2003, стр. 44.

Прва награда
Дисовог пролећа
за необјављени
љеснички рукопис
1991. године

Награда
Златна сијруна
на Смедеревској
љесничкој јесени
за песму
Сладолед за Дамира

Радован М. Маринковић честита
Живораду Недељковићу награду

Са сестрићем Дамиром

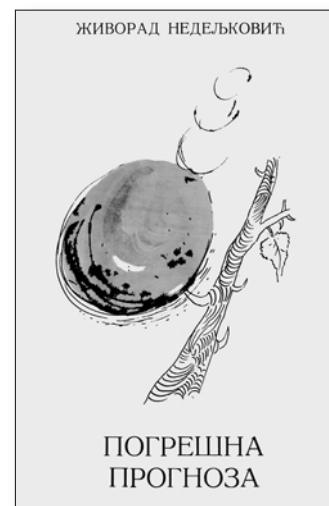
СЛАДОЛЕД ЗА ДАМИРА

Лепљиво летње поподне. Мириси
Сувог цвећа. Ауспух. Одробљена крила.

Чешљам triticum sp. durum
На глави мог сестрића
(Пет година, екваторско небо у виду,
Малтер на нашој фрески се
Још суши. Анђео.)
Нестрљиво, хајно.

Идемо у центар да поједемо
Сладолед. Сешћемо под сунцобран.
Срећемо моје пријатеље. Причам
Понешто с њима. Додолски. Смеје се
Анђео. Чаврља. Све изазове прихвата
Не мислећи о далекосежности слова.
Докле; у свему тражим непознато,
Изван првог смисла.

Сестрић запиткује, хлади ме љубављу
Смислом.
Видим: полегла хранљива трава
Вапи чешаљ.

2. **МАЈКА** / Живорад Недељковић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1994 (Београд : БИГЗ). – 53 стр. ; 20 cm. – (Нове књиге домаћих писаца) Тираж 500. – Белешка о песнику: стр. [51].

ОКОПАНА ЈАГОДА

Све теже је разликовати право
Од другачијег. Бахато време иде:
Немогуће је истину урамити, да је виде
Којима значи, који зидове главом

Ломе, не знајући шта је преко зида.
Доба одустаје од себе, умножени симболи
Распада, а понешто још успева да одоли.
Понеко се, као ти, од расула откида

Опет жарко пролеће, пошаст у плоду јагоде
Коју су залила и брижна окопала нетом.
У цвету перунике мириш тмасте непогоде,

У миришу усијања, свих громова жиже.
Можда нас Бог само искушава, собом, летом.
Кажи да нисмо спремни, ако си му ближа.

Са мајком Ружицом

Задраво, ова књиџа је суочавање две неизбрисивости, фактија смрти, као заустављеноћ живота, и фактића сећања, оживљене усјомене, у тренутку када заборава још и не може бити, ће љубав која исјасује своју штуту у сушини супротставља фактију смрти један други, изменjeni живот, чије је видно поље шамнило ћубашка, или и сјај и вредност изубљеноћ, а то је поље које је одвајкада представљало најизазовнији конјирасни фон сонета, његов класични изазов самостређе и кристализације бола. У Недељковића, живот у коме је посвојала Мајка, живот пролазни, свакидашњи и овдашњи, или и присуствује Мајке, у збивањима која су и даље овдашња и садашња, а ипак изменјена – са новим сазнањем о сушини бивања – то је у овом случају сонет, у коме посвоји крхка и рањена целовитост посвојања, колебљивост изазвана и заныхана штутом, или и посвојана жудња да се не чува усјомена већ сам живот...

Једноснавна неизбрисивост / Тања Крагујевић.
У: *Трепет и чвор* / Тања Крагујевић. – Београд : Рад, 1997, стр. 97.

3. ТУТИН И ЈОШ 50 ПЕСАМА / Живорад Недељковић . – Краљево : Народна библиотека „Радослав Веснић”, 1998 (Краљево : Комино траде). – 57 стр. ; 20 см. – (Библиотека Поезија, данас ; књ. 2) Тираж 500. – Белешка о песнику: стр. 57.

ТЕЛЕФОН

Док уређујем пејзаж у старој песми, касно ноћу,
Звони телефон. Зове пријатељ. Песник. Тек тако,
Да чује вести. Пишем ли. Причамо читав сат.
Једини летњи дар. Разговор о поезији.
Он дорађује фрагменте о рађању метрополе.
Ја рабим сеоску идилу. Кабал који спаја
Наше слике винут је понад ливада и лугова. Речи
Испреплетане у њему не могу зауставити одрон,
Ни вучицу припитомитељ. Али су важне, управо
Због прозирности. Као роса на тавним травама.
Капље оскрнављена месечина. Пријатељ, стасао
У раскоши англосаксонске лирике, предлаже
Да стих у песми „Ноћ“: *Као отоцитени кайран
Тама стјаја гласове, замени следећим: Зачињена
Спјерма леји ноћне гласове, ја предлажем*
Да исказ: Женско споловило, штиња с цршежима
Неандерталца, из песме „Обоа, А. Гинзберг“,
Замени са: Мамути турче по зидовима
И један по један пропадају у искотани ховор.

На Дисовом пролећу 1999. године у сали СО Чачак: Бранко Крстић, Милосав Тешић, Ратко Марковић, Даница Оташевић, Васо Милинчевић, Драган Хамовић и Живорад Недељковић

Мада највећма јисане из ја-позиције, саопштено као изразито индивидуализиран доживљај светла, љонајвише су Недељковићеве јесме драматичан и субјективан сценаралачки рефлекс духа наше времена. Без сумње, у јесниковом видном појлу је епоха умножених пропадувачности, поречних сценарада, духовности и моралности приведених амбису, свеколике дезинтеграције.

Доба умножених пропадувачности / Богдан А. Поповић.
У: **Критички колажи** / Богдан А. Поповић. – Београд : Рад, 2006, стр. 165.

Недељковић зна да мајсторски употреби љонеки веристички детаљ, али у сушини ослаје лиричар или неолиричар деведесетих. Близак неким другим јесницима сличних година: Олују Хорвату, Пејтру Милорадовићу или јак Ненаду Милошевићу.

Језик једнословности / Васа Павковић.
У: **Стих и смисао** / Васа Павковић. – Београд : Службени гласник, 2010, стр 255.

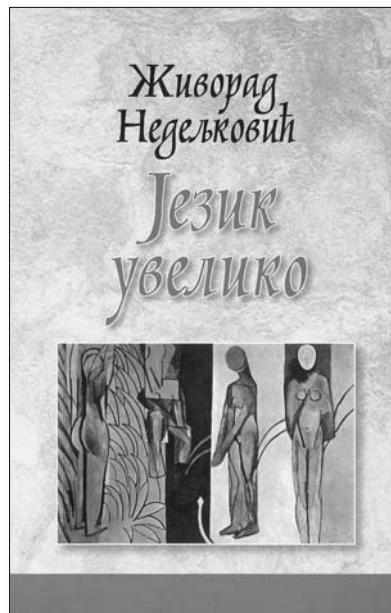

4. ЈЕЗИК УВЕЛИКО / Живорад Недељковић . – Краљево : Народна библиотека „Радослав Веснић“, 2000 (Краљево : Слово). – 75 стр. ; 20 cm . – (Едиција Повеља. Библиотека Поезија, данас ; књ. 5) Тираж 500. – Белешка о песнику: стр. 75.

У отвореном љонору између субјекта и светла – и песниковог доживљаја бића – сијоји метефора језика увелико, односно ћлади језика. Недељковићев приншић њојске целине није драматуришки чврст, што би ипразумевало њену раздеобу на шклусе, већ се прибежава љоситујку насумично ѡулчавања фрајмената, углавном дужд, слободног стиха, који се по свом унутрашњем ритму и метефоричкој густини могу употребити са својеврском ћесмом у прози.

О нејорецивости и стишаности / Бојана Стојановић-Пантовић.

У: **Поезија Живорада Недељковића** : зборник радова. – Нови Сад : Матица српска, 2003, стр. 43.

Писци играју кошарку у Сићеву 2002. године:
Звонко Каравановић,
Слободан Владушić,
Зоран Пешић Сигма,
Драган Хамовић и
Живорад
Недељковић

ПОСЛЕ РАТНИХ ГОДИНА

Од свих поседа изабрао бих воде, у несталним
Облицима језераца, ону бујност над огледалима.
Давну потребу за противљењем труљењу,
И несагласје птица. И корачање – да бирању је
Време – уским стазама између јошја и топоља,
Све праћакајући се у безгрешном тумачењу
Идеје слободе. Журећи да захватим оно о чему
Знања не постоје, уверен да песништво има
Безграница права – вечити престолонаследник.

Од свих радости, баш чуђење над речима,
Пуним бршљана и павити, и смех због љубавног
Крекета. Неспутаност покрета, тако спретних
У памћењу. И безазлена прерушавања, локвање
Уместо одела. Будућег дечака, већ проходалог
На уснама. Блага питања о смислу. Срж у реченици:

Од чега ћемо живети, док живот пада
Под теретом предвидљивог, а вода пени
Прелазећи из облика у облик; окована мишљу
О слободи, као да није исувише касно.

5. ТАЧНИ СТИХОВИ / Живорад Недељковић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани”, 2001 (Краљево : Анаграф). – 52 стр. ; 20 см. – (Едиција Повеља. Библиотека Поезија, данас ; књ. 10) Тираж 500. – О песнику: стр. 52.

Најбољи код Недељковића су моменти у којима долази до превазилажења веризма у чијем знаку почине њесма. Јер карактер искусства на основу којег се конституише веристички став код овог ћесника је редак и свеж, а сам начин превазилажења уверљив и на другачији начин штапан.

Тачно, штачније / Саша Радојчић.
У: Поезија, време будуће / Саша Радојчић. – Нови Сад : Алфаграф, 2003, стр. 92.

Поћи од конкретности, а завршиши у њојезију, у пронађеном смислу, у кристализацији штоха смисла, у сабирању знања (кроз слику, кроз метафору, кроз добро нађен израз), и све што обично сопственом нейоновљивошћу, етио процеса којим настаје Недељковићева њесма.

Светша ћрофанија светша / Михајло Пантић.
У: Свет иза света. – Краљево : Народна библиотека Стеван Првовенчани, 2002, стр. 197.

Змајева најрада Матице српске
Награда Бранко Миљковић

Са Оливером Недељковићем, Тањом Крагујевићем и Томиславом Маринковићем

У предаху

У предаху никада свејдостим,
јде си и ко јеси тирче најрајам.
коначића падноси хирбе. Штошћијо јом:
Вода тргави у чеви, руђе почива у пети.
Веселаку склуку учкаваш да да осимала иста.

Сркћем, заштићи изађеш да осимаш сечку.
Изнатми су и разлови и тјубери,
Све може да осимаш како јесте.
И ако штој несомнитељно измислиши—траје.

Ишак: сакуниш гајове у предаху
И однесем њуштишама. Ушамаш гај и вјудав.
Кад здираш вјудав, и милосћи невидљивих,
Уистину све може да осимаш како је дид.

Живорад Недељковић

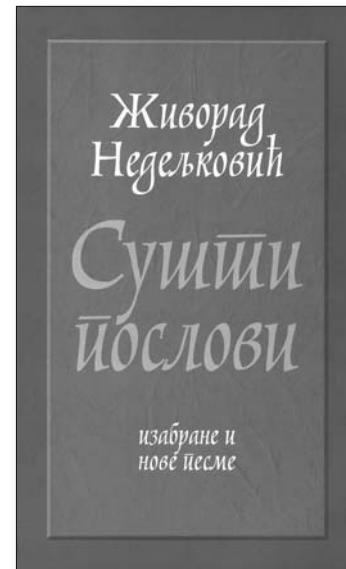
6. СУШТИ ПОСЛОВИ : изабране и нове песме / Живорад Недељковић ; предговор Радивоје Микић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2002 (Краљево : Слово). – 174 стр. ; 21 см . – (Едиција Повеља. Библиотека Избор ; књ. 3) Тираж 500. – Примицање песме о животу: стр. 5-18. – Стр. 171-174 : Био-библиографска белешка о песнику / библиографију сачинио Дејан Вукићевић.

ПРОДАВЦИ БЕНЗИНА

Гледаш трг и младиће на тргу.
Могли би постојати било где и радити било шта.
Могли би писати поезију и говорити је могли би
На другом неком тргу. Жустри, разменђују
Новчанице, носе боце бензина.
У ишчекивању жедних аутомобила говоре запаљиво,
Као да тумаче најважнију ствар на свету.

Излудела би Кавафија, иако нису из Сидона,
Ни из Антиохије нису, та мишићава тела.
Нагађаш коју песму празне, да ли скраћују
Рок Нерону, хоће ли дочекати варваре.

Дочекаће, не марећи низашта мучиће речи,
Као у тумачењу најважније ствари на свету.
Непореџиви, младићи знају да је најважнија
Ствар на свету сам свет.
А могли би знати било шта, било где.
И знају да свет постоји тек на овом тргу
Што шире се испред стихова о стварима бившим.

...песма **Продавци бензина** оштвара се у свој својој сложености, као учења љиви пресек претпознатљиве стварности, али и као евокација културног и историјског памћења.

Поетика обичног / Гојко Божовић.

У: **Места која волимо** : есеји о српској поезији. –Београд : Завод за уџбенике, 2009, стр. 298-299.

Maga ћа много елемената у његовим песмама пратију и као песника који воли да говори о самој поезији, њеној моћи и немоћи, песника који у своје песме укључује бројне цитате и реминисценције приближавајући се њави. Песничима културе, мага је, исто тако, реч о песнику који уме да користи различите штите лирској опису, чини се да је за поезију Живорада Недељковића и снађу којом она делује на читаоца посебно важна по потреба овог песника да песму примакне конкретним живојим призорима и њиховим садржајима и да присуствује тих призора и садржаја мотивише личним искуством и односом према свету.

Примицање песме живоју / Радивоје Микић.

У: **Сушти послови** : изабране и нове песме / Живорад Недељковић. – Краљево : Народна библиотека Стефан Првовенчани, 2002, стр. 18.

Са Гојком Божовићем и Зораном Пешићем Сигмом

7. НЕГДЕ БЛИЗУ / Живорад Недељковић. – Београд : Народна књига – Алфа, 2003 (Београд : Алфа). – 78 стр. ; 21 см. – (Библиотека Алфа. Поезија 2003)

Ауторова слика на кор. – Тираж 500. – Белешка о песнику: стр. 75.

БИЛО ШТА, БИЛО КО

Гласови из суседне собе,
Гласови улице, и гласови
Овог уморног тела, нагнутог
Над глас младе жене,
Издвојен из клупка:
“На мене не рачунајте, момци,
Више нисам ваша нисам светица,
То знате, али бићу друга у себи,
Непозната вашим додирима.
У телима ваших жена
Откријте гласове различите,
Дубоке као утробе шума
Израслих на местима пустоши,
Будуће. Жуборења крви и похоту
Замените шапатима смирења
Што налик су борама. Разумећете
Моје одустајање, и сопствено
Одустајање схватићете, ви песници,
Кад замке мог тела не буду крајност
За вас који о крајностима
Бар знате, сувише...”

Одмотавам клупко, улице стреме
Ка прозорима иза којих се песници,
Сви одреда ушли у обавезну лектиру,
Удварају младој жени, већ увек
Одмакнути од вере у било шта,
Изузмемо ли шагу у тесним декорима,
Где у Бога очас претвори се било шта, било ко.

*Персекишива њосматрача и сведока који са рубне позиције прати гра-
ски живоћи, многоструко умножен и убрзан, карактеристична је за нову
књижу ћесама Живорада Недељковића – **Неће близу**. Грај је лимб, а његов
јесник бесномоћан и затишен. Он обликује ћесму чије је превасходно својство
да се исказује сажето и синесијски, уочавајући етифанијске пренутке у
којима се складно саображавају искуство читања, њосматрања и мешави-
тивног преобликовања.*

Тачносћ и одмереносћ / Милета Аћимовић Ивков.
У: **Књижевни лист** (Београд). – Год. 3, бр. 26-27 (1.10. и 1.11. 2004), стр. 23.

Пред Дисовим спомеником 2003. године саопштава одлуку жирија о добитнику награде Млади Дис

Награда Ђура Јакшић

8. ДРУГИ НЕКО / Живорад Недељковић. – Београд : Народна књига – Алфа, 2005 (Београд : Алфа). – 70 стр. ; 21 см. – (Библиотека Алфа. Поезија 2005)

Ауторова слика на кор. – Тираж 500. – Белешка о песнику : стр. 67.

U pedesetak pjesama, doslijedno ostvarenih u obliku apostrofe jednog preobražljivog Ti, koje su organizovane u tri tematsko-motivski ujednačena i korespondentna ciklusa (Zapitkivanja o fabuli, Načini priблиžavanja i U znanjima nepotrebnum), hotimično su redukovani veristički elementi, koji su predstavljali jedan od bitnijih aspekata poetičkog modela nekoliko prethodnih knjiga Živorada Nedeljkovića. Pojavnost se sve više stilizuje, očitujući se tek kao povod koji pokreće vrtloženje misli i asocijacija. U radikalnom procesu ponutarnjenja predmetni svjet će se raspoznavati tek u nagovještajima, nedorečenostima, posredovanim i hermetičnim mentalnim otiscima u diseminiranoj (pod)svijesti lirske junaka.

Poezija kao pješčana mandala / Alen Bešić.
U: Art032 (Cačak). – Br.13 (2006), str. 14.

Песник Недељковић је доследан у својој лакоћи стиховања, усвојеном и ненаметљивом исказу, али синтаксички вештићем организованом структуром њесама, коју је у овој књизи обогаћио стилским фиђурима тонављања појединих речи, па и стихова као рефрена, али које ћесник сијушава да алијерично зазвуче, јер је Недељковић, поштвио је то и овом преликом, ћесник вигилне метафоре и значења, ћесник вигилних укриштаја, а не ћесник звука и одјека, иако се звук као доказ неуничивости уселио у ћесников живот.

Необични смишљени укриштаји / Александар Б. Лаковић.
У: Књижевни магазин (Београд). – Бр. 59 (мај 2006), стр. 47-48 .

НАЧИНИ ПРИБЛИЖАВАЊА

Шта је иза оних тешких громада
Ка којима се, жураји за празним стомацима,
Осврћу пролазници, већ свикили
На снег најављени. Лепо је кад осврћеш се
Ка небу, као да молиш, као да откриваши слике
Иза громада, иза било што плени:

Горе нафтоносна поља, чини се,
У некој савршеној пустини, бесни
Коњаници односе боје одавде не би ли
Утопили бивак непостојећи. И још:
Јато пролети између пруга ка тек
Заснованом сметлишту, да очерупа
Румене изнутрице. Ти чујеш

Све што је иза: топот, ватру која не стиже
Себе да поједе, додаши и овдашњи обрачун
Птичурина, и понешто још из каталога
Дана на измаку, нетремице тражећи доказ

Да постоји иза, да знаш шта га чини,
И где си ти, ти који знаш
Да све је најављено, да само начини
Приближавања громадама покретним
Предвидљиви нису... Да, само начини,

Та чудесна одвикавања од линија и црта,
Да никад се не сазна шта је остало иза,
Да одиста постоји иза...

Са Томиславом
Маринковићем
у берби аронија
2004. године
у башти у
Подунавцима

9. ОВАЈ СВЕТ / Живорад Недељковић. – Београд : Архипелаг, 2009 (Нови Сад : Артпринт). – 117 стр. ; 21 см. – (Библиотека Елемент / [Архипелаг])
Тираж 500. – О песнику: стр. 115.

ОГЛЕДАЛО

Као кад дланом пређем преко
Огледала у купатилу и над раменом
Угледам вољени осмех уз који се расањујем,
Тако је јутрос нагло блеснуо видик,
На крају зиме, после светле ноћне кишке.
И одједном сам видео све те куће
Кроз стакло аутобуса и стазе које воде ка њима
И у лугове; и ограде дуж ливада,
И птице сам видео, иако је било рано за њих.
И ко зна шта сам још све чуо
Док се успињало ужарено огледало
И моји обриси на њему.

Као да хтедох што даље и што дубље
Да одем, до самог зачећа краставих предела,
Да сазнам све како је било,
Као што непрестано дотурам о себи обиље
Истина и њихових одблесака;
И знам зашто сам нешто урадио,
А нешто нисам, нешто изрекао,
И опет прећутоа истине о нитковима.

Хтедох уназад у време у коме су,
Како мој син непогрешиво открива, и овде
Ходали диносауруси и њихове бебе,
Велике као наш стан, високе као наше гнездо.
Хтедох да сазнам шта је све изумрло,
Да попишишем сва ледена и ватренна доба,
И сазнам да ли се може оживети нада,
А да јој не прети очај, може ли смех
Да надјача јецај, може ли.

Заиста, обиље важних доказа волео бих,
И можда могао бих, да имам; да учиним
Да оживе у игри и људи и животиње,
Да упознам добра минута.

А знам да ће огледало убрзо бити прекривено
Оним што предстоји, непорецивим трајањем.

... у својој новој књизи
Живорад Недељковић пра-
ви уочљив, али не радика-
лан заокрећ, у тој етичком
и тематско-мотивском
смислу. Минуциозност, ра-
суша асоцијативност и
интуитивност у изразу
лаћано се своде и слежу,
као да се Јажња са вирту-
озне вербалне слике преус-
мерава на менијалну слику,
на особену визуру просве-
тиљеној субјекти. Тако се
и простиор свакодневице и
интиме намеће јесми, али
не као одвојена приватно-
ст, но посредовано, смире-
но, поштуй драгоценост иску-
ства неког другог. Но, привидна једносставност и про-
зирност могу зависити само читаоца који јесму читала је-
данашњи. Поновљеним читањем она нас увлачи у свој
особени свет, преломљен кроз свесни кројико Кандида, избраздан родитељским кардиограмом, засуји ћерјем
неустрашивих љубиши.

Најправеднији међу световима / Соња Веселиновић.
У: **Јефимија** (Београд). – Год. 19, број 20, стр. 44.

Награде: *Меши Селимовић, Јефимијин vez*

Са сином Јевремом

10. НЕУМЕРЕНИ РАД ГОДИНА : изабране песме / Живорад Недељковић ; избор и поговор Драган Хамовић. – 1. изд. – Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”, 2011 (Београд : Чигоја) . – 115 стр. ; 21 см. – (Дисово пролеће ; 48) (Библиотека Књиге госта ; књ. 37)

Ауторова слика. – Тираж 500. – Лирика, са свих страна : стр. 107-112 . – Белешка о песнику : стр. 115.

По што ме како ис�травремено афирмшише и релативизује, развија и јомера из лежишића мноштво ојеваних појава ојашљивих и замишљених; какве интимационе распоне, лексичке и обликоване заокретије посматрије; какво разгранава и како згушњава језик својих песама – Живорад Недељковић се указује као један од буквально најдовојијих песника које ујавиши имамо, чак и када се, уз речене предности, јомаљују и ојасносити аутороманизма, упада у самодовољност, песничке иђре, или замућења и затамњења услед асоцијативно-метафоричкој залеђи или претераној деформативној утиливи. По паритетијиној синтези множих пропиловекових иситивачких шековина, уз надилажење лимиша које су ће песничке пустоловине постапљавале, као и по довођењу на чистину песме као йунозначној и у себи пречишћеној говору о стварима вредним ћевања и мишљења, овај песник ојомиње и на врло ћробране ауторе изван међа поезије нашеђ језика.

Лирика са свих страна : о поезији Живорада Недељковића / Драган Хамовић.

У: **Неумерени рад година** : изабране песме / Живорад Недељковић. – Чачак : Градска библиотека Владислав Петковић Дис, 2011, стр. 108 .

Са сином,
откривајући свет

ЗБОГ СВЕТА

Понекад, и све чешће,
Осетим да навалу
Из света око мене не могу
Да издржим. Свет је у мени,
Сав, ниједан његов видљиви део
Није остао изван тела.
Места је све мање.

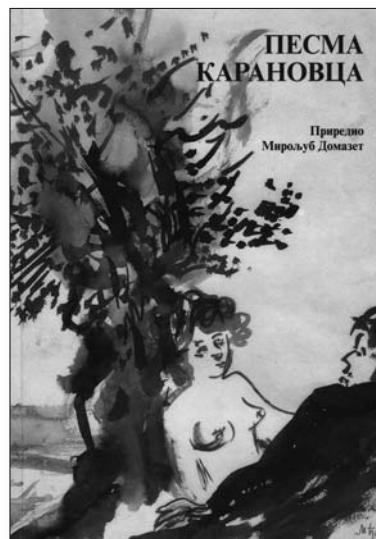
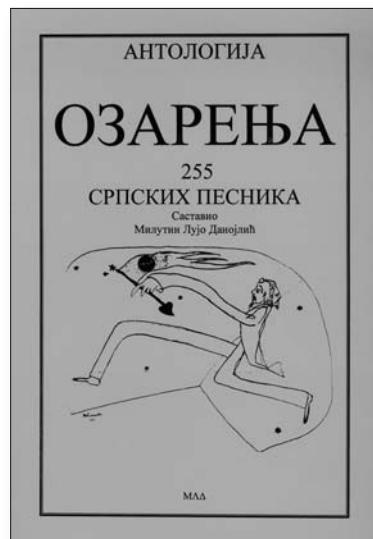
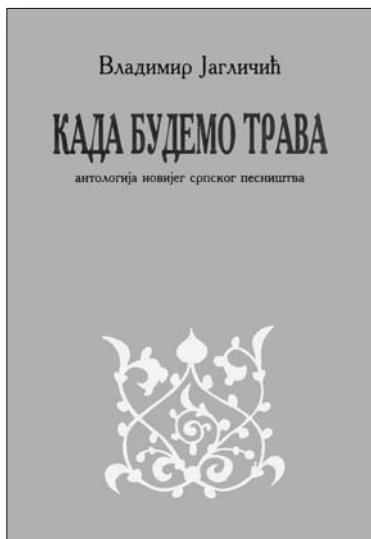
Учини ми се да теглим
То обиље залуд.
И застајкујем, налик мотору
Кад у највишем степену преноса
Успон велики савладава.
Нешто се откине у њему,
Он се распсне, остану делићи.

Неважна је стрмина, брдо,
Све је до онога ко држи управљач.

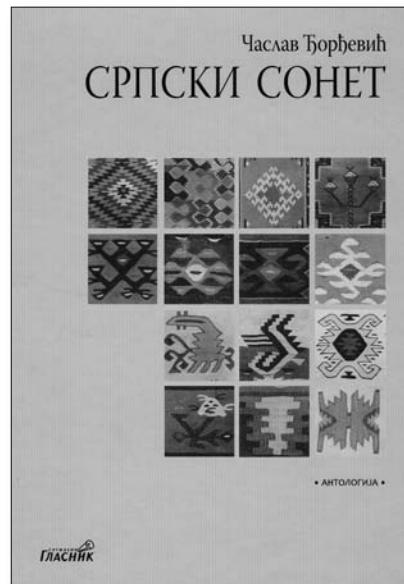
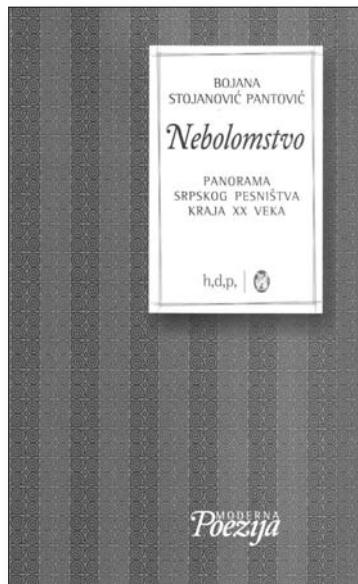
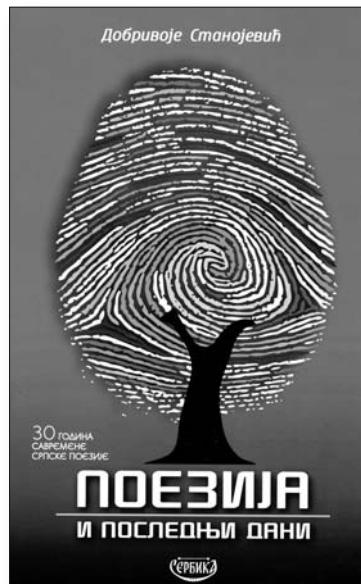
Све је до њега.
Зато му се и обраћам,
Због света око мене.

ПОЕЗИЈА У АНТОЛОГИЈАМА И ЗБОРНИЦИМА

11. **POVRATAK** / Живорад Nedeljković.
У: Мајска рукованја. – Titograd : Dom omladine „Bудо Tomovic”, 1988. – Str. 24.
12. **СЛОВО СЕ ЉУБВЕ ПРЕТВАРА У КИРЕТУ** / Живорад Недељковић.
У: Мајско перо. – Светозарево : Књижевна омладина Светозарева, 1988. – Стр. 7.
13. **ГОВОРОМ О ГОВОРУ ОКТОБРА** / Живорад Недељковић.
У: Мајска руковања. – Титоград : Дом омладине „Будо Томовић“, 1991. – Стр. 12.
14. **ОКОПАНА ЈАГОДА** / Живорад Недељковић.
У: Када будемо трава : антологија новијег српског песништва / [приредио] Владимир Јагличић. – Врбас : Слово, 1998. – Стр. 314.
15. **[ПЕСМЕ]** / Живорад Недељковић.
У: Ozareња : антологија 255 српских песника / избор и предговор Милутин Лујо Данојлић. – Београд : М. Л. Данојлић, 2004. – Стр. 635-636.
- Садржи: *Песник додје јашне стихове ; Мислио си да бићеш заувек ; Има поезије.*
16. **[ПЕСМЕ]** / Живорад Недељковић.
У: Песма Карановца / приредио Мирољуб Домазет ; [поговор Даница Андрејевић]. – Горњи Милановац : Графопримт, 2004. – Стр. 109-113.
Садржи: *Кад не буде ; Туђин ; Дневничке белешке ; Глаг ; Песник додје јашне стихове.*
17. **[ПЕСМЕ]** / Живорад Недељковић.
У: Антологија новије српске поезије : деведесете године, двадесети век / [избор и поговор Гојко Божовић]. – Београд : Граматик, 2005. – Стр. 5-12.
Садржи: *Неумерени раб година ; Туђин ; Дневничке белешке ; Никада ћелен ; Учећи ; Мртвља прирова са сечивом ; Продавци бензина ; Женски ћолни орган.*
18. **[ПЕСМЕ]** / Живорад Недељковић.
У: Антологија новије српске поезије : осамдесете године двадесети век / [избор и белешка уз избор] Миливоје Пајовић. – Београд : Граматик, 2006. – Стр. 114-117.

- Садржи: *Окојана јаζога ; Kag не буge ; Садња кром-тира ; Вече каг смо ловили ӯзор ; Мирна ноћ.*
19. [ПЕСМЕ] / Živorad Nedeljković.
У: Nebolomstvo : panorama srpskog pesništva kraja XX veka / [priredila i predgovor napisala] Bojana Stojanović Pantović . – Zagreb : Hrvatsko društvo pisaca : Durieux, 2006. – Str. 167-171.
Садржи: *Crno jagnje, Rebeka Vest ; Crveni veter ; Razglednica ; Glad ; Mrtva priroda sa sećivom ; Godine potrošene unapred ; Telo.*
20. [ПЕСМЕ] / Живорад Недељковић.
У: На скривеном трагу : антологија новије српске поезије / саставио и предговор написао Милутин Лујо Данајлић. – Београд : Књижевни атеље МЛД ; Ваљево : Parnas Book, 2008. – Стр. 24-26.
Садржи: *Песник додираје штапче стихове ; Мислио си да бићеш заувек ; Има ӯозије ; Мртва природе са сечивом.*
21. [ПЕСМЕ] / Živorad Nedeljković.
У: Iz muzeja šumova : antologija novije srpske poeziije : 1988 -2008 / [priredio] Nenad Milošević. – Zagreb : VBZ, 2009 . – Str. 66-72.
- Sadrži: Vavek ; Bebina koža ; Telefon ; Lavež, čudo ; Pristanak ; Tamo, iza sna ; Kažeš: istina ; Neki strah ; Najsvečanije odelo ; Krila ; U istom htenju ; Pogled.
22. [ПЕСМЕ] / Живорад Недељковић.
У: Поезија и последњи дани : три деценије новије српске поезије : 1977-2007 : цветорама / [приредио] Добривоје Станојевић. – Београд : Сербика, 2009 . – Стр. 286-289.
Садржи: У аутобусу ; У башти ӯрадске кафане ; Женски йолни орđан ; Најдужа ноћ у години.
23. [ПЕСМЕ] / Живорад Недељковић.
У: Српски сонет : (1768-2008 : избор, типологија) / [приредио] Часлав Ђорђевић . – Београд : Службени гласник, 2009. – Стр. 171, 265.
Садржи: Никак више ; Лов.
24. ПРВИ ПУТ У ЖИВОТУ / Живорад Недељковић.
У: Бескрајна моћ говора : избор из новије српске поезије / изабрао и приредио Славко Стаменић. – 1. изд . – Београд : Завод за уџбенике, 2009. – Стр. 30.

25. **СЛУЧАЈНОЈ ДЕВОЈЦИ ЗАСТАЛОЈ ИСПРЕД „ЗАДУЖБИНЕ“ / Живорад Недељковић.**
 У: Место печата : Краљево, песме и коментари / уредници Живорад Недељковић, Милош Милишић, Ђенјан Алексић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010. – Стр. 107.
- ПРЕВЕДЕНА ПОЕЗИЈА У КЊИГАМА**
-
26. [PESME] / Živorad Nedeljković.
 U: Places We Love : an Anthology of Contemporary Serbian Poetry / selected by Gojko Božović. – Belgrade : Serbian PEN Centre, 2006. – Str. 259-262.
 Sadrži: Saint Anthony's Fire / translated by David Albahari & Richard Harrison ; Diari Notes ; Never the Prey ; Petrol Sellers / translated by Alison & Vladimir Kapor.
27. [PESME] / Živorad Nedeljković ; translated by Novica Petrović.
 У: Међународна књижевна колонија „Чортановци“, 2005-2007 = International Writers' Colony „Čortanovci“, 2005 -2007 / [уредник Слободан Зубановић]. – Стр. 24-27. Садржи: После ратних година ; After the War Years ; Продаваш бензина ; Gasoline Sellers ; Неко корача њућем ; Someone is walking down the Road.
28. [PESME] / Živorad Nedeljković ; [Übersetzung Matthias Jacob].
 U: Ulaznica : Srbija: Panorama pesništva 21. veka = EINTRITTSKARTE : Serbien: Panorama der Lyrik des 21. Jahrhunderts / u saradnji sa časopisom Ulaznica iz Zrenjanina priredio Dragoslav Dedović. – Klagenfurt : Drava, 2011. – Str. 33-42. Sadrži: Dnevničke beleške ; Tagebuchnotizen ; Ženski polni organ ; Weibliches Geschlechtsorgan ; Dirka ; Taste ; U istom htenju ; In derselben Absicht.

ПРЕВЕДЕНА ПОЕЗИЈА У ЧАСОПИСИМА

29. **SAINT ANTHON'S FIRE** / Živorad Nedeljković ; translated by David Albahari and Richard Harrison.
U: Filing Station (Calgary). – ISSN 1198-0060. – Br. 22 (2001), str. 37.
30. **TUTIN** / Živorad Nedeljković ; przełożył Paweł Fiszer.
U: Tygiel Kultury (Łódź). – ISSN 1425-8587. – Br. 7-9 (2003), str. 74-75.
31. **BELGRADE, A DESIRE TO MAGNIFY** / Živorad Nedeqković ; translation Danijela Kambasković - Sawers.
U: Gangway (Vienna-Graz-Sydney-Perth). – ISSN 1327-7073. – Br. 36 (December 2005).
32. **[PESME]** / Živorad Nedeljković ; traducción de Silvia Monrós Stojaković.
U: Debats (Valencia). – ISSN 0212-0585. – Br. 109 (2010), str. 104-105.
Sadrži: *Durante la pausa ; Bajo la lluvia de verano ; Detrás de la arboleda ; Esta calma ; Por lo demás: la lluvia, como siempre.*

На пијаци

ИЗОБИЛИЕ

Когда мы приходим на базар,
Мой маленький сын всегда просит,
Чтоб я его поднял вверх.
Весь светится, когда я беру его на руки,
И говорит, любознательный и восхищенный:
Сколько здесь всего-о-о-о. Перечисляет
Названия овощей, фруктов, цветов, покрытых
росой.
В ответ ему плоды сияют и смеются,
Шутят с ним шустрые бабушки.

Сколько здесь всего-о-о-о.
Любое Р легко превращается в Й,
Звук К с его губки капает как Т:
Папита, тайтоска, тапуста.
Гуляем между прилавками, изучаем.
Весь наш мир. Мой,
Каким он никогда не был раньше.

Там нитогда йаные.
Поднялся я высоко, высоко,
И не боюсь, чувствуя себя
Надежно и тепло в чьих-то руках.
И пробую на вкус слова:
Сколько здесь всего-о-о-о.
И легко мне в нежности
Отголоска, который
Придает мне сил.

Всего, всего, всего-о-о-о.

На руски превели Мирјана Петровић и
Andrej Sen-Cejkov

ПРИКАЗИ И ЕСЕЈИ У КЊИГАМА

33. **О СРЕЋНОМ КРАЈУ, О СИГУРНОСТИ** / Живорад Недељковић.
У: Пинокио / Карло Колоди ; [превела с италијанског Вера Бакотић-Мијушковић ; илустрације Марија Стојисављевић]. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2005. – Стр. 5-8.
34. [ПРЕДГОВОР] / Живорад Недељковић.
У: Капи / Борис Јовановић. – Подгорица : Октоих, 2006. – Стр. [7].
35. **ИЗВЕШТАЈ ИЗ НАСМЕЈАНОГ ГРАДА** / Живорад Недељковић.
У: Место печата : Краљево, песме и коментари / уредници Живорад Недељковић, Милош Мишић, Дјен Алексић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010 . – Стр. 21-25.
36. **О РАСПРШЕНОЈ СВЕТЛОСТИ** / Живорад Недељковић.

... знања поезије нису знања ог којих свеј судбински зависи, али да њих не ма, моћло би се десити да разне вештине које су често у сирези са мало знања и још мање недоумица, брзо докусуре свеј. У томе је моћ поезије, којој овај свеј, кайка нам се учини, као и свему добром, мудром и кројком, и дуђује свој оистањак.

(из беседе на уручењу награде
Меша Селимовић)

Уручење награде
Меша Селимовић – беседа

У: Место печата : Краљево, песме и коментари / уредници Живорад Недељковић, Милош Мишић, Дјен Алексић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010. – Стр. 10-14.

37. **ПОТРЕБНО ЈЕ ТАКО МАЛО** / Живорад Недељковић.
У: Место печата : Краљево, песме и коментари / уредници Живорад Недељковић, Милош Мишић, Дјен Алексић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010. – Стр. 108-111.

БЕСЕДЕ

(избор)

38. **ОДРАСТАЊЕ УЗ ЗМАЈА** / Живорад Недељковић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – ISSN 0025-5939. – Год. 178, књ. 469, св. 5 (2002), стр. 652-653.
39. **О ЛЕКОВИТОСТИ ПСОВКЕ** : беседа изговорена приликом примања награде „Бранко Миљковић“ / Живорад Недељковић.

У: Градина (Ниш). – ISSN 0436-2616. – Год. 36, бр. 9-12 (2002), стр. 25-26.

40. **ИМА ЛИ ЧАСНОГ ЦИЉА** : реч награђеног [приликом примања награде „Ђура Јакшић“] / Живорад Недељковић.
У: Зрењанин (Зрењанин). – ISSN 0514-0552. – Год. 52, бр. 2712 (24. јун 2004), стр. 20.
41. **ДАР НАД ДАРОВИМА** : говор на уручењу награде „Јефимијин вез“ / Живорад Недељковић.
У: Вечерње новости (Београд). – ISSN 0350-4999. – Год. 77 (19. јун 2010), стр. 18.

Са сестрићем Дамиром, Маријом Симоковић и Верославом Стефановићем у порти манастира Љубостиња

ИНТЕРВЈУИ

(избор)

42. **ДАЛЕКО ОД ГОМИЛЕ, БЛИЗУ ОРФЕЈА** / Живорад Недељковић ; [разговор водила Бојана Милосављевић].
У: Ибарске новости (Краљево). – ISSN 0019-0977. – Год. 21, бр. 1976 (27. 6. 1991), стр. 10.
43. **ПЕСНИК УВЕЛИКО** : Живорад Недељковић / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Милан Никодијевић.
У: Слике душе / Милан Никодијевић. – Врњачка Бања : Народна библиотека „Др Душан Радић“, 2001. – Стр. 63-76.
44. **ПЕСНИК УВЕК МОРА ДА СУМЊА** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Милош Мишић.
У: Борба (Београд). – ISSN 0350-7440. – Год. 81, бр. 203 (22. 7. 2002), стр. 7.
45. **ТИХО СЛУЖЕЊЕ ПОЕЗИЈИ** / Живорад Недељковић ; [разговор водила] Радмила Лотина.
У: Дневник (Нови Сад). – ISSN 0350-7556. – Год. 60, бр. 19770 (23. 2. 2002), стр. 6.
46. **ПЕВАЊЕ О ОБИЧНИМ СТВАРИМА** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Мирољуб Дугалић.
У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 99, бр. 31844 (2. јул 2002), стр. А 14.
47. **ИСТИНСКИ ПЕСНИЦИ СУ ДАНАС НЕПОЗНАТИ** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Милош Мишић.
У: Борба (Београд). – ISSN 0350-7440. – Год. 83, бр. 298-299 (30-31. октобар 2004), стр. 21.
48. **СВЕ И ТРЕБА ДА БУДЕ ЧУДО** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Ненад Милошевић.
У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421. – Год. 4, бр. 42 (2004), стр. 15-16.

49. **ЗАШТО САМ УРЕДНИК** / Живорад Недељковић.
У: Новине београдског читалишта (Београд). – ISSN 0354-2041. – Бр. 9-10-11 (мај-јун-јул 2006), стр. 24.
50. **МЕСТА И НЕ-МЕСТА ПОЕЗИЈЕ** : округли сто : Живорад Недељковић: Неухватљиво и недовољно / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Дејан Илић.
У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421 . – Год. 6, бр. 59 (мај 2006), стр. 14.
51. **НАДА ОГРОМНЕ МАЊИНЕ** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Бане Ђорђевић.
У: Вечерње новости (Београд). – ISSN 0350-4999 . – Год. 57 (21. фебруар 2010), стр. 18.
52. **ДАБОГДА ЦЕЛОГА ЖИВОТА КЛЕТВЕ СМИШЉАО** / Живорад Недељковић ; [разговор водио] Зоран Радисављевић.
У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 107, бр. 34597 (3. март 2010), стр. 25.
53. **ШТА ЧИТАЈУ КЊИЖЕВНИ СТВАРАОЦИ** / Живорад Недељковић.
У: Тражим реч (Чачак). – ISSN 1821-4185. – (Мај 2010), стр. 7-8.
54. **НЕ БИХ СЕ ОКУШАВАО У ДРУГИМ ЖАНРОВИМА** : песник Живорад Недељковић, добитник награде „Меша Селимовић“ / Живорад Недељковић ; [разговор водила] Јелена Протић Петронијевић.
У: Град (Крушевац). – ISSN 1820-1881. – Год. 9, бр. 434 (3. септембар 2010), стр. 10.
55. **СВЕ ЈЕ ЧУДО И СВЕ ЈЕСТЕ ПЕСМА** / Живорад Недељковић ; разговарала Даница Оташевић.
У: Дисово пролеће (Чачак). – ISSN 0351-0417 . – Број 42 (мај 2011), стр. 4-11.

ЛИТЕРАТУРА У КЊИГАМА

(избор)

56. **АЋИМОВИЋ, Милета Ивков**
Ја и живот : Живорад Недељковић, *Овај свет* / Милета Аћимовић Ивков.
У: Свет и песма / Милета Аћимовић Ивков. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010. – Стр. 78-82.
57. **БОЖОВИЋ, Гојко**
Поетика обичног / Гојко Божовић.
У: Места која волимо : есеји о српској поезији / Гојко Божовић. – Београд : Завод за уџбенике, 2009. – Стр. 287-299.
58. **ДЕСПИЋ, Ђорђе**
Поетика чула и песничка реторика / Ђорђе Деспин.

Два песника

- У: Спирални трагови : критике и есеји о српском пе-
сништву / Ђорђе Деспић . – Краљево : Народна би-
блиотека „Стефан Првовенчани“, 2005. – Стр. 43-46.
- 59. КНЕЖЕВИЋ, Рајко**
Варање лукавог / Рајко Кнежевић.
У: Ипак поезија : поезија и критика поезије / Рајко
Кнежевић ; приредили Владимир Кнежевић и Добри-
воје Младеновић. – Београд : Књижевна Топлица,
2005. – Стр. 187-189.
- 60. КРАГУЈЕВИЋ, Тања**
Једноставна неизбрисивост : *Мајка* Живорада
Недељковића / Тања Крагујевић.
У: Трепет и чвор : књига читања 2 / Тања Крагујевић
. – Београд : Рад, 1997. – Стр. 97-100.
61. Два искуства : незавршен језик / Тања Крагујевић.
У: Кутија за месечину : мали есеји / Тања Крагујевић
. – Вршац : КОВ, 2003 . – Стр. 147.
- 62. ПАВКОВИЋ, Васа**
Језик једноставности : белешке о лирици Живо-
рада Недељковића / Васа Павковић.
У: Стих и смисао : есеји о српским песницима / Васа
Павковић. – Београд : Службени гласник, 2010. – Стр.
[253] -258.
- 63. ПАНТИЋ, Михајло**
Живорад Недељковић : света профаност света
/ Михајло Пантић.
У: Свет иза света / Михајло Пантић. – Краљево :
Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2002
. – Стр. 195-198.
- 64. ПОЕЗИЈА ЖИВОРАДА НЕДЕЉКОВИЋА** : збор-
ник радова / [уредници Славко Гордић, Иван Негри-
шорац]. – Нови Сад : Матица српска, Одељење за
књижевност и језик, 2003 (Нови Сад : Прометеј). – 123
стр. : илустр. ; 21 см . – (Библиотека Змајева награда)
Тираж 300. – Библиографија.
- 65. ПОПОВИЋ, Богдан А.**
Добра умножених противречности : [Живорад
Недељковић : *Туђин и још 50 јесама*] / Богдан А.
Поповић.
У: Критички колажи / Богдан А. Поповић. – Београд
: Просвета, 2006. – Стр. 162-165.
- 66. РАДОЈЧИЋ, Саша**
Тачно, тачније - - - : Живорад Недељковић : *Та-
чији стихови* / Саша Радојчић.
У: Поезија време будуће : књижевне критике . – Нови
Сад [тј.] Петроварадин : Алфаграф, 2003. – Стр. 91-
93.
- 67. СТОЈАНОВИЋ-Пантовић, Бојана**
Доживљај који се памти / Бојана Стојановић-
Пантовић.
У: Критичка писма / Бојана Стојановић-Пантовић
. – Београд : Рад, 2002 . – Стр. 78-80.
- 68. ХАМОВИЋ, Драган**
У поезију, и те како / Драган Хамовић.
У: Ствари овдашње / Драган Хамовић. – Краљево : На-
родна библиотека „Радослав Веснић“, 1998. – Стр. 19-
23.
- 69. Непробојна опна и порозни слојеви** / Драган
Хамовић.
У: Последње и прво : мала књига кратких текстова о
српској поезији XX века / Драган Хамовић. – Краљево :
Народна библиотека „Стефан Првовенчани“,
2003. – Стр. 86-92.
- 70. Морава у српској књижевности** / Драган Хамо-
вић.
У: С обе стране : есеји и критике / Драган Хамовић.
– Београд : „Филип Вишњић“, 2006. – Стр. 11-62.

Са кћеркама Меше Селимовића

ЛИТЕРАТУРА У ПЕРИОДИЦИ

(избор)

71. АЋИМОВИЋ, Милета Ивков

Тачност и одмереност : Живорад Недељковић, *Неће близу*, Народна књига, Београд, 2003 / Милета Аћимовић Ивков.
У: Књижевни лист (Београд). – ISSN 1451-2122. – Год. 3, бр. 26-27 (1. 10. и 1. 11. 2004), стр. 23.

72. БЕШИЋ, Ален

Poezija kao pješčana mandala : Živorad Nedeljković : *Drugi neko*, Narodna knjiga, 2006 / Alen Bešić.
У: Art 032 (Cačak). – ISSN 1451-0197. – Br. 13 (2006), str. 14-16.

73. Ријечи које могу све : Живорад Недељковић : Овај свећи, Архипелаг, Београд, 2009 / Ален Бешић.
У: Београдски књижевни часопис (Београд). – ISSN 1452-2950. – Год. 6, бр. 18 (15. март 2010), стр. 198-202.

74. ВЕСЕЛИНОВИЋ, Соња

Najpravedniji među svetovima : Živorad Nedeljković : *Ovaj svet, Arhipelag*, Beograd, 2009 / Sonja Veselinović.
У: Polja (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 55, br. 461 (januar-februar 2010), str. 190-192.

75. ДАНОЈЛИЋ, Милутин Лујо

Превреле речи : Живорад Недељковић : *Туђин и још 50 њесама, Повеља*, Краљево / Милутин Лујо Данојлић.
У: Градина (Ниш). – ISSN 0436-2616. – Год. 34, бр. 7-10 (1999), стр. 140.

76. ДЕСПОТОВИЋ, Милијан

Семантичка тежина тескобе : о књизи Живорада Недељковића *Суштићи њослови* / Милијан Деспотовић.

У: Путеви културе (Крушевац). – ISSN 1451-3722. – Бр. 8 (октобар 2006), стр. [44]-50.

77. ЂОРЂИЋ, Стојан

Истина песме : Живорад Недељковић : *Тачни стихови*, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, Краљево, 2001 / Стојан Ђорђић.
У: Борба (Београд). – ISSN 0350-7440. – Год. 80, бр. 260 (26. IX 2002), Свет књиге, стр. II.

78. ЖИВАНОВИЋ, Никола

Здравље и весеље : Живорад Недељковић : *Овај свећи, Архипелаг*, 2009 / Никола Живановић.
У: Кораци (Крагујевац). – ISSN 0454-3556. – Год. 44, бр. 3-4 (2010), стр. 143-147.

79. ЈОВАНОВИЋ, Александар

Аутентични песник / Александар Јовановић.
У: Свеске (Панчево). – ISSN 0353-5525. – Год. 13, бр. 62-63 (2002), стр. 186-188.

80. КОСТАДИНОВИЋ, Александар

Дневничке белешке : Живорад Недељковић : *Језик уврелико, Повеља*, Краљево, 2000 / Александар Костадиновић.
У: Књижевне новине (Београд). – ISSN 0023-2416 . – Год. 53, бр. 1019-1020 (1-15. X 2000), стр. 9.

Живорад Недељковић,
Александар Јерков и
Бојана Стојановић-Пантовић

81. **ЛАКОВИЋ, Александар Б.**

Необични смисаони укрштаји : Живорад Недељковић : *Други неко*, Народна књига, 2005 / Александар Б. Лаковић.
У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421
. – Год. 6, бр. 59 (мај 2006), стр. 47-48.

82. Медитативна нарација : Живорад Недељковић : *Овај свет*, Архијелађ, Београд, 2009 / Александар Б. Лаковић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – ISSN 0025-5939. – Год. 186, књ. 485, св. 5 (мај 2010), стр. 939-944.

83. **МИКИЋ, Радивоје**

Бол што опомиње и лечи / Радивоје Микић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – ISSN 0025-5939. – Год. 178, књ. 469, св. 5 (2002), стр. 654-657.

84. Песник у овом свету : поводом књиге *Овај свет* Живорада Недељковића / Радивоје Микић.
У: Јефимија (Трстеник). – ISSN 0354-2629. – Год. 19, бр. 20 (2010), стр. 48-58.

85. **ПАНТИЋ, Михајло**

Pesnik za posebno i nevidljivo : Živorad Nedeljković : *Tačni stihovi*, Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani“, Kraljevo, 2001 / Mihajlo Pantić.
У: Danas (Beograd). – ISSN 1450-538X. – God. 6, br. 1602-1603 (16-17. 2. 2002), str. XIX.

86. Тиха драма : Живорад Недељковић : *Овај свет*, Архијелађ, Београд, 2009 / Михајло Пантић.
У: НИН (Београд) – ISSN 0027-6685. – Бр. 3083 (28. јануар 2010), стр. 66.

87. **ПОПОВИЋ, Богдан А.**

Био једном један век : *Туђин и још 50 њесама*, Живорад Недељковић, Повеља, Краљево, 1998 / Богдан А. Поповић.
У: НИН (Београд). – ISSN 0027-6685. – Бр. 2558 (6. I 2000), стр. 38-39.

88. Говор о међузависности : *Језик увељко*, Живорад Недељковић, Народна библиотека „Радослав Веснић“, Краљево, 2000 / Богдан А. Поповић.
У: НИН (Београд). – ISSN 0027-6685. – Бр. 2635 (28. VI 2001), стр. 43.

89. Пречицом до стварности : *Тачни стихови*, Живорад Недељковић, Повеља, Краљево, 2001 / Богдан А. Поповић.
У: НИН (Београд). – ISSN 0027-6685. – Бр. 2686 (20. VI 2002), стр. 44.

90. **РАДОЈЧИЋ, Саша**

Сонет као збирање света : *Мајка*, Живорад Недељковић, БИГЗ, Београд, 1994 / Саша Радојчић.
У: Повеља (Краљево). – ISSN 0352-7751. – Год. 24, бр. 3-4 (1994), стр. 98-100.

91. Језичка глад : Живорад Недељковић / Саша Радојчић.
У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421
. – Год. 1, бр. 1 (2001), стр. 35-36.

Пред спомеником Јовану Дучићу

92. Још мирније, још тише / Саша Радојчић.
У: Београдски књижевни часопис (Београд). – ISSN 1452-2950. – Год. 2, бр. 4 (2006), стр. 195-197.
93. **СТОЈАНОВИЋ-Пантовић, Бојана**
Доживљај који се памти : Живорад Недељковић : *Туђин и још 50 јесама*, Повеља, Краљево, 1998 / Бојана Стојановић-Пантовић.
У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 96, бр. 30878 (9. X 1999), стр. 27.
94. Поремећај сталности : Живорад Недељковић : *Језик уврелико*, Повеља, Краљево, 2000 / Бојана Стојановић-Пантовић.
У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 98, бр. 31426 (28. IV 2001), стр. VI.
95. Тиха раскош света : Живорад Недељковић : *Овај свет*, Архијелаг, Београд, 2009 / Бојана Стојановић Пантовић.
У: Јефимија (Трстеник). – ISSN 0354-2629. – Год. 19, бр. 20 (2010), стр. 25-31.
96. **ТОНИЋ, Јасмина**
Песма о сусрету који се не може избећи : о песми *Неко корача ћутам* Жиоврада Недељковића / Јасмина Тонић.
97. Стишани призори : Живорад Недељковић : *Тачни стишкови*, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, Краљево, 2001.
У: Повеља (Краљево). – ISSN 0352-7751. – Год. 32, бр. 1 (2002), стр. 111-114.
98. **ХАМОВИЋ, Драган**
Не ликујем, не певам (као у историји) : Живорад Недељковић : *Поđрешина ћроћноза* / Драган Хамовић.
У: Повеља (Краљево). – ISSN 0352-7751. – Год. 22, бр. 1-2 (1992), стр. 106.
99. Материнство књиге : *Мајка*, Живорад Недељковић / Драган Хамовић.
У: Свеске (Панчево). – ISSN 0353-5525. – Год. 6, бр. 22 (1994), стр. 171-174.
100. Радости света : награда „Меша Селимовић“ писцу Живораду Недељковићу / Драган Хамовић.
У: Печат (Београд). – ISSN 1820-712X. – Бр. 105 (12. март 2010), стр. 58-59.

На Жичком духовном сабору:
Иван Негришорач, Живорад Недељковић,
Милош Милишић, Горан Петровић,
Милосав Максимовић, Драгана Типсаревић,
Небојша Дугалић и Драган Хамовић

Едиција *Каталози изложби*

Марија Радуловић
Наташа Поповић

ПРАВО НА СВЕТОВЕ

Каталог изложбе посвећене Живораду Недељковићу,
добитнику Дисове награде за 2011. годину

Издавач Градска библиотека *Владислав Петковић Дис*
Господар Јованова 6, Чачак
www.cacak-dis.rs
e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

Чачак, 2011.

За издавача Даница Оташевић

Штампа Графика *Jureš*

Тираж 250

ISBN 978-86-83375-57-8

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41:929 Недељковић Ж. (083.824)
012 Недељковић Ж.
016:929 Недељковић Ж.

РАДУЛОВИЋ, Марија, 1978-
Право на светове : [каталог изложбе посвећене
Живораду Недељковићу, добитнику Дисове награде за
2011. годину] / [автор каталога Марија Радуловић
; библиографски попис Наташа Поповић]. - Чачак
: Градска библиотека "Владислав Петковић Дис", 2011
(Чачак : Графика Јуреш). - 32 стр. : илустр.
; 22 x 21 см. - (#Едиција #Каталози
изложби)

На прелим стр.: 48. Дисово пролеће. - Тираж
250.

ISBN 978-86-83375-57-8

а) Недељковић, Живорад (1959-) - Изложбени
каталози
COBISS.SR-ID 183856908